

Burgerparticipatie gemeente Hoeksche Waard 2021

Uitgevoerd door Dimensus

- [Het onderzoek](#)
- [Samenvatting](#)
 - [Meedenken en meepraten met de gemeente](#)
 - [Ruimte voor ideeën en initiatieven](#)
 - [Meewerken aan participatietraject](#)
 - [Evaluatie meewerken aan participatietraject](#)
 - [Meedenken en meepraten in de toekomst](#)
- [Colofon](#)

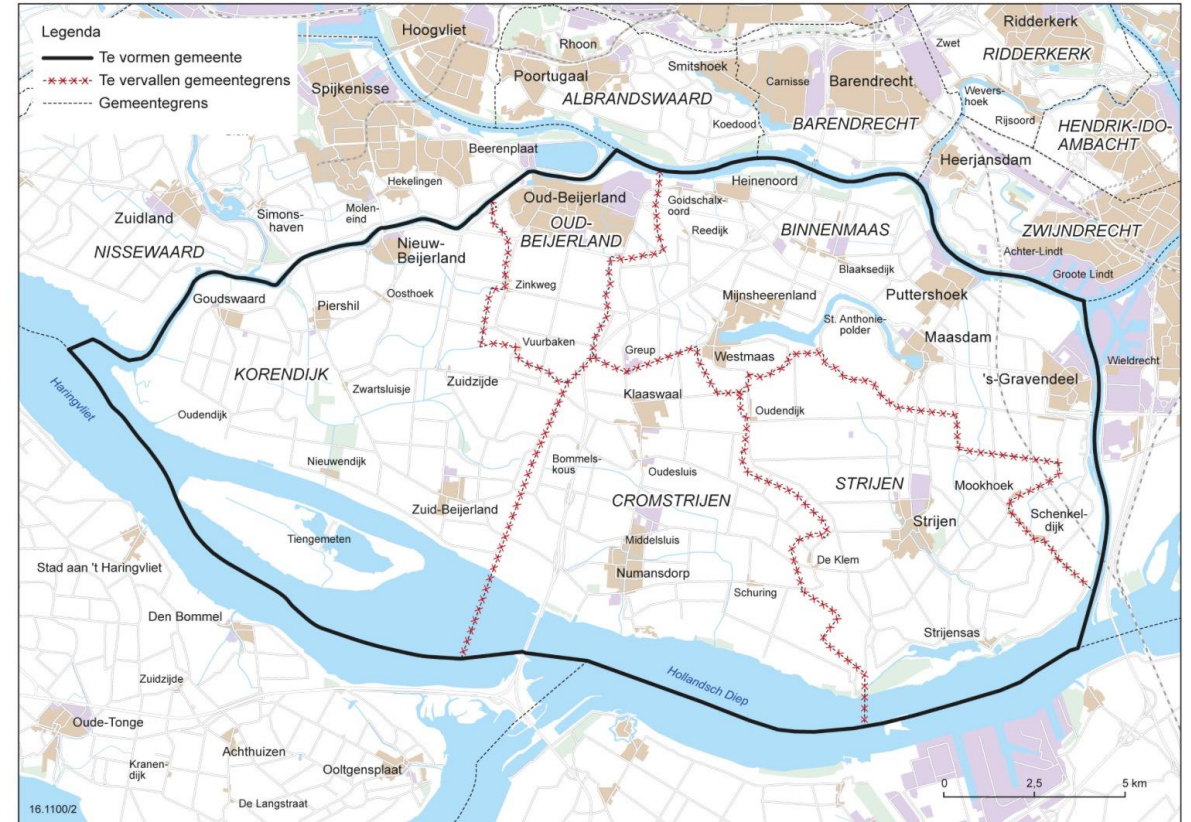
De gemeente Hoeksche Waard, die per 1 januari 2019 tot stand is gekomen door een fusie van de voormalige gemeenten Binnenmaas, Cromstrijen, Korendijk, Oud-Beijerland en Strijen, is bezig met het opstellen van het participatiebeleid. Eind 2021 moet dit gereed zijn. De gemeente wil haar inwoners de kans geven hierover mee te denken. Middels het afnemen van een enquête onder inwoners is hierover relevante informatie opgehaald. In deze rapportage worden de uitkomsten beschreven.

Dataverzameling

Het onderzoek is uitgezet via een open link, waarbij iedereen toegang had tot de vragenlijst. Er zijn in totaal 415 respondenten aan de vragenlijst begonnen en 343 zijn bij de laatste inhoudelijke vraag gekomen. Dit is voldoende om uitspraken te doen op gemeenteniveau en te kijken naar verschillen tussen leeftijdsgroepen en naar woonplaats/woongebied.

Doelgroepen

Van de 337 respondenten die hun leeftijd hebben ingevuld, is 16% jonger dan 40 jaar, 21% tussen 40 en 49 jaar, 21% tussen 50 en 59 jaar, 23% tussen 60 en 69 jaar en 18% is 70 jaar of ouder. Indien relevant wordt er in de uitkomsten gekeken naar verschillen in leeftijdscategorieën en voormalige gemeentes in Hoeksche Waard.

- Vrijwel alle respondenten vinden het (heel) belangrijk om mee te kunnen denken of praten met de gemeente over zaken waarover de gemeente een beslissing moet nemen (93%). Ruim een derde doet dit het liefst over alles (36%) en de helft over een deel van de zaken (52%).
- Ook vindt men het van belang dat de gemeente ruimte biedt aan inwoners om met ideeën en initiatieven te komen (95%). Als het gaat om de manier waarop dan vinden acht op de tien dat de gemeente inwoners moet laten meedenken en initiatieven moet laten aandragen (79%). Voor circa twee derde is het belangrijk dat de gemeente de inwoners voldoende informatie biedt (68%) en/of naar inwoners luistert (62%). Wanneer zij met een initiatief komen, verwacht ruim de helft dat de gemeente hen helpt met het in contact komen met de juiste partijen (56%).
- Een derde van de respondenten is in het afgelopen jaar betrokken geweest bij een participatietraject (34%). Hierbij was hun rol heel duidelijk (41%) of deels duidelijk (38%). Bij een vijfde was dit echter niet het geval (21%). Hun rol betrof voornamelijk het meedenken of het delen van ideeën over een bepaald onderwerp (79%).
- De inwoners die met een participatietraject hebben meegedaan, is gevraagd wat zij van de rol van de gemeente vonden. Een derde van hen was tevreden over de begeleiding die de gemeente bood (37%) maar een kwart was hierover niet tevreden (27%). Over de terugkoppeling van de inbreng van deelnemers is men positiever: de helft is hierover positief (49%), maar ook hierover is een kwart echter ontevreden (25%).
- Zes op de tien respondenten zouden in de toekomst willen meedenken of meepraten met de gemeente over zaken waarover de gemeente een beslissing moet nemen (62%) en nog eens een derde wil dit misschien (36%). Het merendeel wil dit doen door middel van online enquêtes (67%) en bijna de helft zou ook in een fysieke werkgroep meerdere keren bij elkaar willen komen (45%). Zij willen dan het vaakst meedenken over de ruimtelijke ontwikkeling in de buurt (72%), maar ook over cultuur, natuur of sociaal beleid (59%) en/of over meer grootschalige visies zoals de Omgevingsvisie (54%).

Meedenken en meepraten met de gemeente

Hoe belangrijk vindt u het dat u kunt meedenken of meepraten met de gemeente over zaken waarover de gemeente een beslissing moet nemen?

■ Heel belangrijk ■ Belangrijk ■ Niet belangrijk, maar ook niet onbelangrijk ■ Onbelangrijk ■ Heel onbelangrijk

Mate waarin men het meedenken en praten met de gemeente belangrijk vindt.

Vindt u dat u over alle zaken moet kunnen meedenken of meepraten?

■ Ja, over alles ■ Een deel wel, maar een deel ook niet ■ Over enkele zaken, maar over het merendeel niet

Mate waarin men vindt dat zij over alle zaken moet kunnen meedenken of praten.

De inwoners is gevraagd hoe belangrijk zij het vinden om mee te kunnen denken of te praten over zaken waarover de gemeente een beslissing moet nemen. Hieruit blijkt dat het overgrote deel dit (heel) belangrijk vindt (93%). Een klein deel heeft hierover een neutrale mening: zij vinden het niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk (6%), en slechts enkele respondenten vinden dit (heel) onbelangrijk (1%).

Ruim een derde van de respondenten vindt dat zij over alle zaken die de gemeente aangaan moeten kunnen meedenken of meepraten (36%). De helft is van mening dat dit voor een deel wel moet kunnen, maar voor een deel ook niet (52%). Een tiende vindt dat men over enkele zaken moet kunnen meedenken en meepraten, maar over het merendeel niet (12%).

In de voormalige gemeenten Binnenmaas en Strijen is men het vaakst van mening dat er over alles meegedacht moet kunnen worden (resp. 45 en 44%) en in Cromstrijen juist het meest dat er over enkele zaken kan worden meegedacht, maar over het merendeel niet (16%).

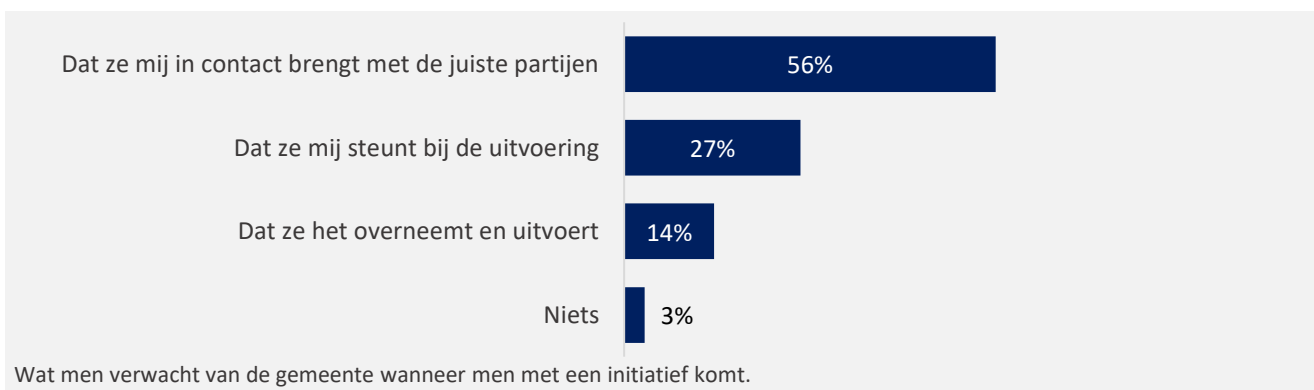
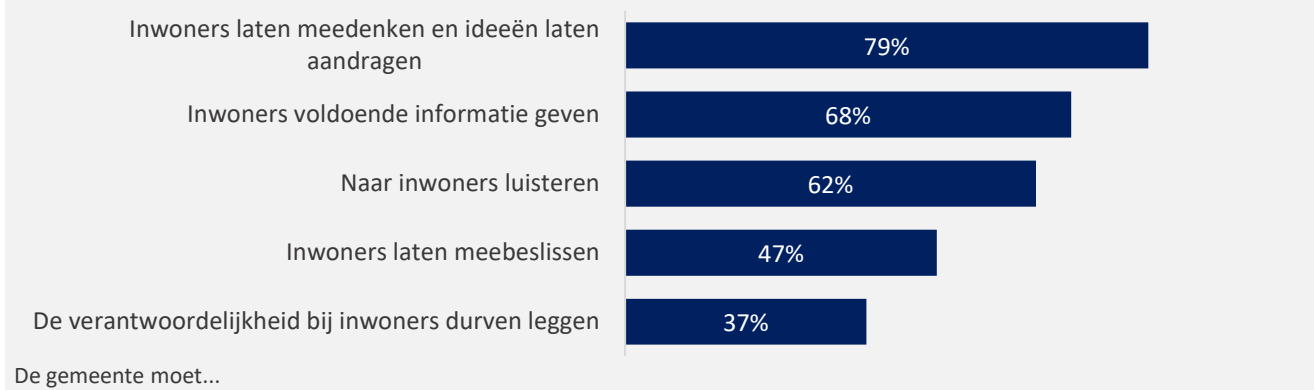
Ruimte voor ideeën en initiatieven

Hoe belangrijk vindt u het dat de gemeente ruimte biedt aan inwoners (en andere belanghebbenden) om zelf met ideeën of initiatieven komen om zaken te veranderen?

■ Heel belangrijk ■ Belangrijk ■ Niet belangrijk, maar ook niet onbelangrijk ■ Onbelangrijk ■ Heel onbelangrijk

Mate waarin men het belangrijk vindt dat de gemeente ruimte biedt voor eigen ideeën en initiatieven.

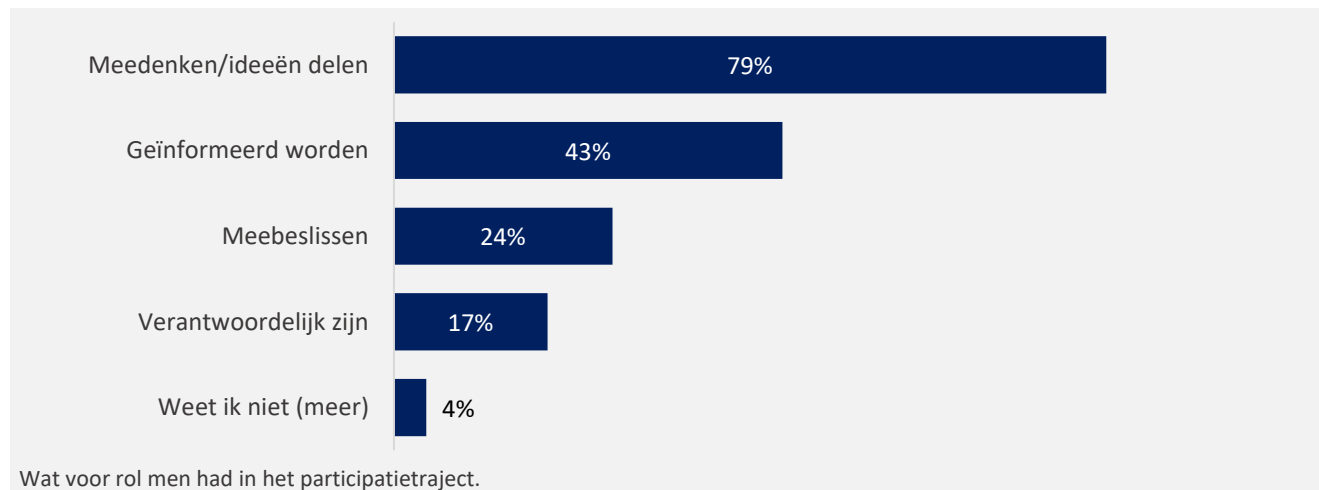
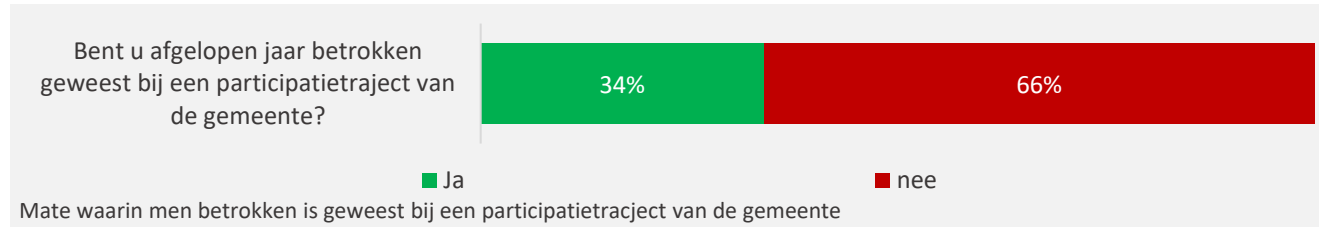
De overgrote meerderheid van de respondenten vindt het (heel) belangrijk dat de gemeente ruimte biedt aan inwoners en andere belanghebbenden om zelf met ideeën of initiatieven te komen om zaken te veranderen (95%). Daarnaast vindt 5% dit niet belangrijk maar ook niet onbelangrijk. Vrijwel niemand vindt dit onbelangrijk. Dit verschilt niet naar leeftijdsgroep of woonplaats.

Vervolgens is bij de inwoners nagegaan hoe ver de gemeente moet gaan in het betrekken van de inwoners. Hierbij kon men meer antwoorden kiezen. Zo vinden acht op de tien respondenten dat de gemeente inwoners moet laten meedenken en ideeën moet laten aandragen (79%). Tussen de zes en zeven op de tien respondenten zijn van mening dat de gemeente inwoners voldoende informatie moet geven (68%) en/of dat ze naar inwoners moet luisteren (62%). Bijna de helft geeft zelfs aan dat inwoners moeten kunnen beslissen over zaken (47%) en ruim een derde gaat nog verder en vindt dat de gemeente de verantwoordelijkheid bij inwoners moet durven leggen (37%).

Respondenten tot 40 jaar vinden vaker dan gemiddeld dat de gemeente inwoners moet laten meedenken en ideeën moet laten aandragen (89%). 70-Plusers zijn het hier in verhouding iets minder vaak mee eens (69%). Respondenten tussen de 60 en 69 jaar vinden vaker dat de gemeente inwoners moet laten meebeslissen (59%). De jongere respondenten tot 40 jaar en de ouderen boven de 70 vinden minder vaak dat de gemeente de verantwoordelijkheid bij inwoners moet durven leggen (resp. 27% en 28%). In de voormalig gemeente Binnenmaas vindt men vaker dat de gemeente naar inwoners moet luisteren (72%) en dat de verantwoordelijkheid bij inwoners mag worden gelegd (47%).

Als men zelf met een initiatief komt, verwacht men vooral dat de gemeente hen in contact brengt met de juiste partijen (56%). Een kwart heeft graag dat de gemeente hen steunt bij de uitvoering van het initiatief (27%) en circa een zesde wil graag dat de gemeente het initiatief overneemt en uitvoert (14%). Slecht 3% verwacht geen bijdrage van de gemeente.

Meewerken aan participatietraject

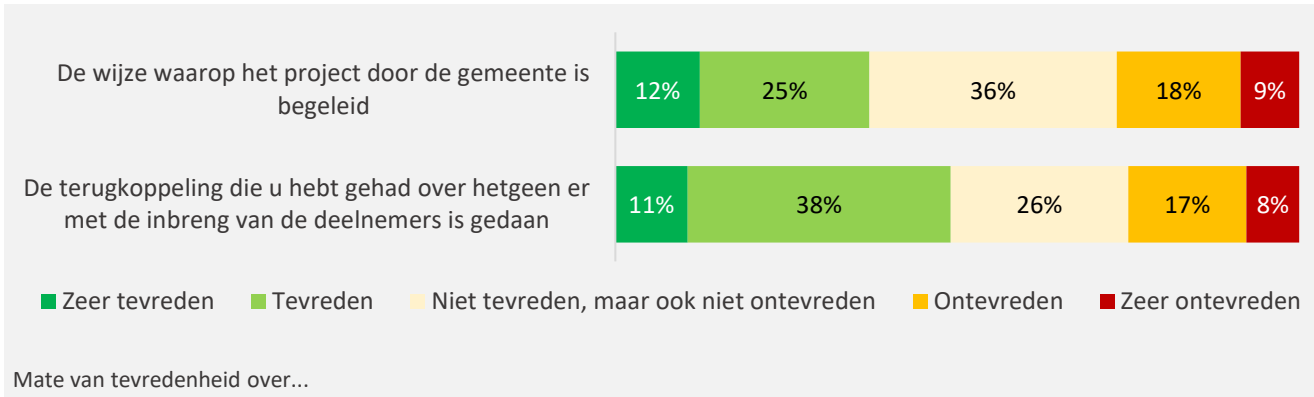
Een derde van de inwoners die met het onderzoek hebben meegedaan, is in het afgelopen jaar betrokken geweest bij een participatietraject van de gemeente (34%). Dit zijn vaker dan gemiddeld inwoners tussen de 60 en 69 jaar (45%).

De inwoners van Hoeksche Waard die betrokken zijn geweest bij een participatietraject (n=121) is gevraagd of van tevoren duidelijk was wat voor rol men hierin speelt. Voor 41% was dit heel duidelijk, maar voor een bijna even groot deel was dit deels duidelijk, maar deels ook niet (38%). Bij een vijfde van hen was hun rol hierin niet duidelijk (21%).

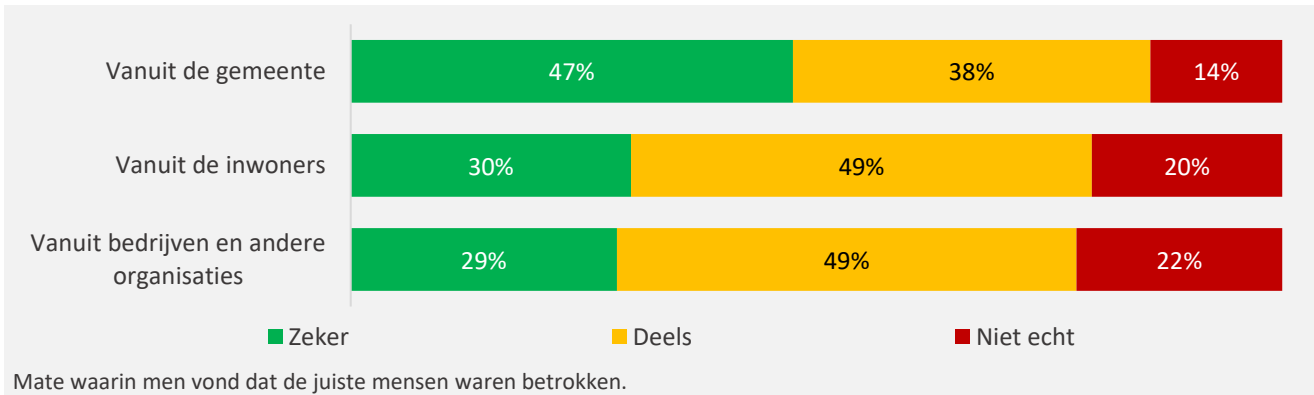
Zo was voor de meeste van hen een rol weggelegd als degene die meedenkt en ideeën deelt (79%). Vier op de tien werden voornamelijk geïnformeerd binnen het traject (43%). Een kwart besliste mee (24%) en een zesde had een verantwoordelijke rol in het participatietraject (16%).

Projecten die respondenten meermalen hebben genoemd zijn onder andere RES (Regionale Energiestrategieën), de werkgroep Klaaswaal en Waardmakers. Andere voorbeelden zijn de windmolens Heinenoord, het Foodlab, de verbouwing van het Oude Raadhuis in Oud-Beijerland, ontsluiting zuidwest Hoeksche Waard en de cultuurnota. Bij het project RES en bij het windmolenproject Heinenoord hebben een aantal respondenten benoemd dat hun rol in het geheel van tevoren niet duidelijk was. Bij Waardmakers en de werkgroep Klaaswaal was dit vaker wel het geval.

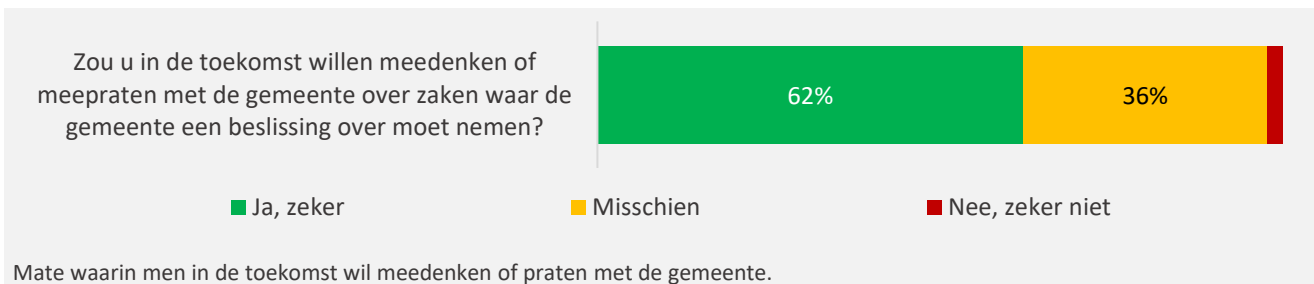
Evaluatie meewerken aan participatietraject

Wanneer er wordt gekeken naar de wijze waarop het project door de gemeente is begeleid, zijn hierover evenveel mensen tevreden (37%) als neutraal (36%). Een kwart is niet tevreden over de begeleiding (27%). Over de terugkoppeling van de inbreng van deelnemers is men vaker tevreden: de helft is hierover positief (11% heel tevreden en 38% tevreden). Een kwart is hierover niet tevreden, maar ook niet ontevreden (26%). Ook hierover is een kwart echter ontevreden (25%). Vaak gaat het om dezelfde respondenten die over zowel de begeleiding als de terugkoppeling een negatieve beoordeling geven.

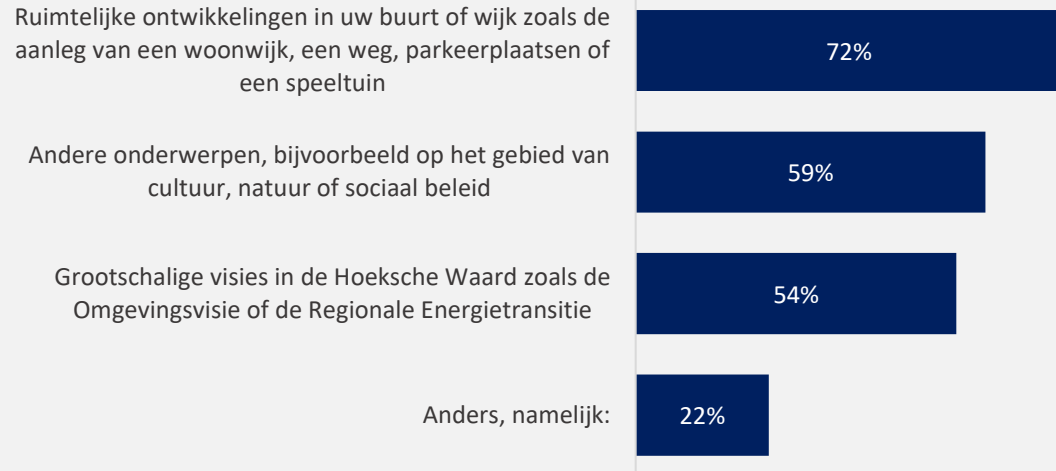
Men is van mening dat er vanuit de gemeente vaak de juiste personen bij het traject betrokken waren (46%), voor 38% was dit deels het geval. Bij een zevende waren volgens de respondenten vanuit de gemeente niet de juiste personen betrokken (14%). Als het gaat om de inwoners dan vond men dat bij 30% van de trajecten zeker de juiste mensen waren betrokken en bij de helft was dit deels het geval (49%). Bij een vijfde waren volgens de respondenten niet echt de juiste mensen betrokken (20%). Deze verhoudingen liggen ongeveer gelijk als er wordt gekeken naar mensen die vanuit bedrijven en andere organisaties bij een traject betrokken waren (29% zeker, 49% deels en 22% niet).

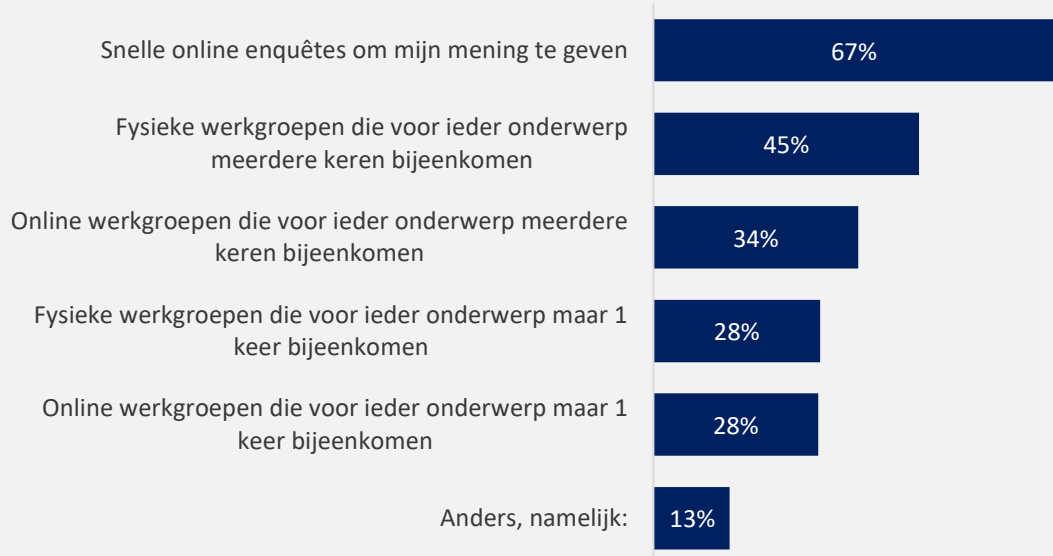
Zo is er per genoemd traject hierin ook wat meer verschil te zien: binnen projecten als de werkgroep Klaaswaal en Waardmakers geven deelnemers vaker aan dat hierbij de juiste mensen betrokken waren vanuit zowel de gemeente, als de inwoners en eventuele andere organisaties. Bij een traject als RES of het Foodlab is men hierover minder enthousiast, hierbij waren doorgaans minder vaak de juiste mensen betrokken en ook over de wijze waarop het project werd begeleid is men minder enthousiast (vaker geantwoord met (zeer) ontevreden). Bij andere projecten waren de antwoorden hierop meer divers of neutraler.

Zes op de tien respondenten zouden in de toekomst willen meedenken of meepraten met de gemeente over zaken waar de gemeente een beslissing over moet nemen (62%) en nog eens een derde zou dit misschien willen (36%). Een klein deel heeft hier geen behoefte aan (2% 'nee, zeker niet'). Respondenten tussen de 60 en 69 willen dit vaker doen (76% antwoordt met 'ja, zeker').

Meedenken en meepraten in de toekomst

Onderwerpen waarover men zou willen meedenken of praten met de gemeente.

Manieren waarop men zou willen meedenken of praten met de gemeente.

Als er aan alle respondenten die in de toekomst willen meedenken wordt gevraagd over welke onderwerpen dit dan zou zijn, wil bijna drie kwart meedenken over ruimtelijke ontwikkelingen in de buurt of wijk (72%) zoals de aanleg van een woonwijk, een weg, parkeerplaatsen of een speeltuin. Zes op de tien zouden invloed willen hebben op het gebied van cultuur, natuur of sociaal beleid (59%) en een iets kleiner aandeel op grootschalige visies in de Hoeksche Waard zoals de Omgevingsvisie of de Regionale Energietransitie (54%). Een vijfde noemt andere thema's zoals landbouw, onderhoud van de openbare ruimte, handhaving, beleid voor jongeren en ouderen, en woningen voor jongeren en ouderen.

Respondenten tot 40 jaar willen vaker meedenken over cultuur, natuur of sociaal beleid (70%) of over ruimtelijke ontwikkeling (80%). De respondenten tussen 40 en 49 jaar over ruimtelijke ontwikkeling (81%) en grootschalige visies (59%). En degenen tussen de 60 en 69 jaar vaker over cultuur, natuur of sociaal beleid (64%). De overige leeftijdscategorieën wijken minder af van het gemiddelde.

Als er wordt gekeken naar de voormalige indeling naar gemeentes in Hoeksche Waard, wil men in Cromstrijen het vaakst meedenken over ruimtelijke ontwikkeling (82%), in Korendijk vaker over grootschalige visies (61%) en in Strijen en Oud-Beijerland meer over cultuur, natuur en sociaal beleid (resp. 71% en 67%).

Twee derde van de respondenten wil graag meedenken met de gemeente door het invullen van snelle online enquêtes (67%). Daarnaast wil een derde tot de helft meewerken aan fysieke of online werkgroepen die meerdere keren bij elkaar komen (resp. 45% en 34%). Ruim een kwart wil hieraan meewerken als er maar één keer een bijeenkomst voor is (zowel fysiek als online 28%).

De respondenten onder de 59 jaar geven meer dan gemiddeld de voorkeur aan het online meedenken: zowel door middel van enquêtes als door middel van online werkgroepen. De respondenten tussen de 60 en 69 jaar werken graag mee aan werkgroepen die vaker fysiek bij elkaar komen (58%). Dit is ook vaker het geval bij inwoners uit de voormalige gemeente Binnenmaas (57%).

Een aantal respondenten merkt aan het einde van de vragenlijst op dat de wijze van participatie voor hen voornamelijk afhankelijk is van het onderwerp/thema.

Dimensus en Companen: Bundeling van kennis, kunde en kracht

Dimensus helpt opdrachtgevers bij het vinden van passende antwoorden op hun beleidsvraagstukken op het brede maatschappelijke werkkterrein. Dit doen wij vanuit een bevlogenheid en passie voor sociaal-wetenschappelijk onderzoek. U bent daarbij partner in het proces; een goed resultaat komt namelijk niet tot stand zonder goede input. De onderzoeken van Dimensus richten zich op thema's als leefbaarheid en veiligheid, wonen, zorg en welzijn, cultuur, sport en recreatie en klanttevredenheid.

Companen helpt gemeenten, regio's, woningcorporaties en zorginstellingen, onder andere door onderzoek naar vraag en aanbod op de woningmarkt; op het niveau van de regionale woningmarkt, op locatieniveau, op het niveau van uw vastgoedportefeuille. In de onderzoeken is er aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving en voor zorg en diensten aan huis. Het onderzoek van Companen biedt een praktische opmaat voor advies, beleidsplannen en samenwerking.

Dimensus en Companen bundelen de krachten om u nog beter van dienst te kunnen zijn met innovatief onderzoek, passend bij uw vraag. Wij koppelen deskundigheid en logistieke ervaring, kwaliteit, flexibiliteit en een plezierige samenwerking aan een betaalbare prijs. In gezamenlijkheid ontwikkelen we producten. Voorbeeld hiervan is de GemeenteBeleidsMonitor (GBM) die inzicht geeft in waar uw gemeente staat op het gebied van leefbaarheid, veiligheid en sociale kracht. En ook het WoonWaardeModel, waarmee gericht informatie wordt verkregen voor gebiedsmarketing rond nieuwe woonbestemmingen, samen met potentiële bewoners.

Zo gaan Dimensus en Companen samen op zoek naar antwoorden op uw vragen!

Dimensus
■ beleidsonderzoek

COMPANEN ADVIES VOOR
WONINGMARKT
EN LEEFOMGEVING